DZIENNIK
ZARZĄDU M. LUBLINA.

Redakcja i Administracja
Magistrat m. Lublina
(parter biuro Nr. 3).

Redakcja i Administracja czynna od 9-ej do 2-ej popoł.

Ogłoszenia (wyłącznie poza tekstem): wiersz petitowy dwuszpaltowy lub jego miejsce 15 groszy.

Prenumeratę przyjmuje Wydział do Spraw Ogólnych (parter biuro Nr. 3).

Prenumerata kwartalnie 2 zł. | **Cena egzemplarza 25 groszy.**

Nr. 22—23. | **Lublin, dnia 19-go Września 1925 roku.** | **Rok V.**

DZIAŁ URZĘDOWY.

RUCH SŁUŻBOWY.

Podwyższono pobory: Buchalterowi Wydz. Op. Społ. *Wiktorowi Kowalskiemu* z IV do V grupy szczebel *a*, i terminatorom kominiarskim miejskiej straży ogniowej *Leonowi Zarzyckiemu* i *Stanisławowi Trębaczowi* z $^1/_2$ do $^2/_3$ grupy XIII szczebel *a*,—od 1 sierpnia r. b.

Zwolnieni: w Wydziale Finansowym — st. kancelistka *Stanisława Londówna*, od 1 września r. b. na własną prośbę; w Wydz Op. Społ.— kierowniczka żłobka dla niemowląt, *Marja Szałkowicz*, od dn. 15 września r. b., dla braku kwalifikacji i magazynier-gospodarz *Celestyn — Florjan Lecewicz*, od dn. 1 września r b., na własną prośbę.

Zarządzenie Nr. 142.

Inspektorom targowym p. p. Radlińskiemu i Harasiewiczowi, poruczam pobieranie opłat należnych kasie miejskiej od dzierżawców sklepów, jatek, straganów i miejsc na targach miejskich, z tytułu dzierżawy tych obiektów, oraz wszelkich innych opłat targowych Szczegółowych instrukcji w tym przedmiocie udzieli p. p. Radlińskiemu i Harasiewiczowi Wydział Finansowy.

Lublin 5 sierpnia 1925 r.

Prezydent m. Lublina. *C. Szczepański*

Zarządzenie Nr. 146.

W związku z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej, z dn. 30/XII 1924 r. (Dz. Ust. Nr. 118/24), o dostosowaniu uposażeń pracowników miejskich do uposażeń pracowników państwowych, zarządzam co następuje:

1, stanowiska lekarzy szkolnych przenieść z IV do VI grupy uposażenia,

2, stanowisko dentysty szkolnego przenieść z IV do VII grupy uposażenia, przy obowiązujących 15 godzinach pracy tygodniowo,

3, Stanowiska hygjenistek szkolnych przenieść z VI do VIII grupy uposażenia, przy obowiązujących 7 godzinach pracy dziennie.

Zmiany powyższe zastosować od 1 września r. b., oczem zawiadomić szkolny nadzór lekarski.

Lublin 12 sierpnia 1925 roku.

Prezydent m. Lublina *C. Szczepański.*

Z obrad Magistratu.

Posiedzenie 5 września uchwalono:

1. Zatwierdzić plany na budowę 5 sklepów z magazynami parterowemi murowanemi, w posesji Stanisława Plewika, przy ul. Zamojskiej Nr. 29, z warunkiem urządzenia tak wystaw sklepowych, jak i napisów we wszystkich sklepach o jednym charakterze i odpowiednio do wyglądu estetycznego miasta.

2. Zatwierdzić plany na budowę domku mieszkalnego z budynkiem gospodarczym na działce Nr. 29 z rozparcelowanej części 89 folwarku Bronowice, własność Walentego Szcka i Franciszka Tłuszkiewicza.

3. Zatwierdzić plany na remont części budynku dwupiętrowego Tow. Żyrardowskiego, przy ul. Krak. Przedm. Nr. 6.

4. Umowę z p. A. Jaworskim, na dostarczenie energji elektrycznej i oświetlenie ulic: Fabrycznej, Długiej, Bychawskiej z przyległymi, Łęczyńskiej, Foksalnej i Zamojskiej, akceptować i jednocześnie anulować uchwałę Magistratu z dn. 27 maja r. b., w sprawie zawarcia umowy z p. Libermanem i urządzenia oświetlenia elektrycznego ul. Bychawskiej z przyległymi, własnym kosztem.

5. Uzyskać uprawnienie rządowe na elektryfikację m. Lublina w/g załączonego formularza, odnośne podania podpisać i asygnować na ten cel 300 Zł. na opłaty stemplowe.

6. Zatwierdzić plany na budowę domu parterowego murowanego, wraz z komurkami murowanemi i ustępem w posesji z rozparcelowanej części 89 folwarku Bronowice, na działkach 128 i 129, własność Jana i Józefy małż. Purwin.

7. Dzierżawę szatni w teatrze miejskim w sezonie 1925/26 r., oddać p. Julji Dąbrowskiej, za sumę 5600 zł.

Prezydent miasta: (—) *C. Szczepański.*
Szef Wydziału: (—) *L. Radliński.*

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Ustawa o gminie miejskiej.

(Tekst projektu ustawy w brzmieniu ustalonem na VIII Ogólnym Zjeździe Związku Miast Polskich w dniach 26-ym i 27-ym kwietnia 1925 roku).

TYTUŁ I.

Gmina miejska, jej obszar, członkowie, zadania i organa.

Art. 1.

Gmina miejska jest korporacją terytorjalną, powołaną do sprawowania administracji publicznej w zakresie przepisanym ustawami.

Gmina miejska może nabywać prawa i zaciągać zobowiązania oraz pozywać i być pozywaną.

Przepisy niniejszej ustawy obowiązują gminy wymienione w dołączonym wykazie.

Wszystkie inne gminy (miasteczka, osady) rządzą się ustawą o gminie wiejskiej.

Art. 2.

Każda nieruchomość gruntowa, która nie wchodzi w skład gminy wiejskiej, musi należeć do gminy miejskiej.

Zaliczenie osady wiejskiej w poczet miast i odwrotnie, jak również wszelkie zmiany granic miast, a w szczególności wcielenie w obrąb miasta nowych gruntów, lub odłączenie od niego pewnej przestrzeni, mogą być przeprowadzone w drodze rozporządzenia administracyjnego po wysłuchaniu wniosków zainteresowanych ciał samorządowych. Minister Spraw Wewnętrznych wnosi sprawę pod decyzję Rady Ministrów. Decyzja Rady Minitrów jest obowiązującą.

Art. 3.

Gminy miejskie dzielą się na:

I. Miasta niewydzielone z powiatu i to:

1) miasta, których władzą nadzorczą jest wydział powiatowy,

2) miasta, których władzą nadzorczą jest wydział wojewódzki.

Do ostatniej kategorji zalicza się miasta:

a) liczące ponad 10,000 mieszkańców,

b) będące siedzibą starostwa,

c) stojące dotychczas pod nadzorem wydziału wojewódzkiego,

d) będące uzdrowiskami o charakterze użyteczności publicznej. Spis miast ad. 2) oznaczy rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych.

II. Miasta wydzielone z powiatu, tworzące samodzielne okręgi powiatowe dla administracji państwowej i samorządowej, uznane jako takie na mocy uchwały Rady Ministrów, powziętej na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych a to:

1) miasta, których władzą nadzorczą jest wydział wojewódzki,

2) miasta, których władzą nadzorczą jest Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Do ostatniej kategorji zalicza się miasta: Kraków, Lwów, Łódź, Poznań, Wilno, Lublin i Bydgoszcz.

III. Miasta wydzielone z województwa, tworzące samodzielne okręgi wojewódzkie dla administracji państwowej i samorządowej.

Miastem tej kategorji jest Warszawa.

Inne miasta mogą być uznane za samodzielne okręgi wojewódzkie tylko w drodze ustawy państwowej.

Miasto stołeczne Warszawa ma prawo do uzyskania osobnej państwowej ustawy miejskiej, oraz ordynacji wyborczej, w granicach przepisów niniejszej ustawy. To samo prawo przysługuje miastom: Lwów, Łódź, Kraków, Poznań, Wilno, Lublin i Bydgoszcz.

Art. 4.

Członkami gminy miejskiej są obywatele Rzeczypospolitej Polskiej, którzy w granicach gminy miejskiej mają od roku miejsce zamieszkania.

Każdy obywatel Państwa może być członkiem tylko jednej gminy.

Art 5.

Żona dzieli członkostwo gminne męża.

Art. 6.

Do czasu dojścia do pełnoletności lub uzyskania własnowolności dzieci ślubne dzielą członkostwo gminne ojca, nieślubne matki, a przysposobione — przysposabiającego.

Art. 7.

Członkostwo gminne chorych, lub niedorozwiniętych umysłowo osób pełnoletnich zależy od miejsca, w którym faktycznie mają mieszkanie, wyznaczone im na stałe przez ustawowego lub sądowego ich zastępcę.

Osoby umysłowo chore i niedorozwinięte umysłowo, umieszczone w specjalnych zakładach leczniczych lub retencyjnych, zachowują na czas pobytu w zakładzie członkostwo gminne, które im przysługiwało przed umieszczeniem w zakładzie.

Art. 8.

Urzędnicy i pracownicy państwowi i samorządowi tudzież wojskowi zawodowi mogą stać się członkami tej gminy, w której mają miejsce stałej służby, o ile sami tego zażądają.

Obywatele, którzy służą w wojsku w wypełnieniu powinności wojskowej, zachowują członkostwo, które im przysługiwało przed rozpoczęciem służby wojskowej, do czasu, aż je prawnie utracą.

Art. 9.

Członek gminy, który swe mieszkanie w gminie utraci w skutek pożaru, powodzi, działań wojennych lub innych wydażeń nadzwyczajnych, zachowuje dytychczasowe członkostwo gminne do czasu, aż je w innej gminie nabędzie.

Art. 10.

Członkom gminy miejskiej, posiadającym warunki przepisane niniejszą ustawą, służy prawo wybierania i wybieralności do przedstawicielstwa miejskiego (art. 18), oraz sprawowania urzędu z wyboru w zarządzie miejskim.

Art. 11.

Każdy członek gminy, posiadający prawo wybieralności jest obowiązany przyjąć bezpłatny urząd z wyboru w gminie (prócz mandatu radnego — art. 20) i sprawować go conajmniej przez lat trzy.

Od obowiązku przyjęcia lub dalszego sprawowania urzędu zwalniają ważne powody, uznane przez radę miejską za usprawiedliwiające (wiek, długotrwała choroba, zajęcie połączone z częstym, lub dłuższym wydalaniem się z gminy, sprawowanie w gminie uzrzędu z wyboru w ostatnio ubiegłym trzechleciu, sprawowanie obowiązku opiekuna, u kobiet wychowanie dzieci lub prowadzenie większego gospodarstwa domowego i t. p.)

Istnienie warunków, zwalniających od przyjęcia lub sprawowania urzędu w gminie, stwierdza rada miejska lub organ przez nią do tego upoważniony.

Kto bez powodu uznanego za usprawiedliwiony wzbrania się przyjąć urząd lub przyjęty dalej sprawować, może być pociągnięty do świadczeń pieniężnych na rzecz gminnej opieki społecznej na czas od 1—4 lat, do wysokości $^1/_5$ bezpośrednich podatków komunalnych, przypadających od niego na rzecz odnośnej gminy.

O wysokości powyższych świadczeń orzeka ostatecznie rada miejska lub organ przez nią do tego upoważniony.

Art. 12.

Gmina miejska może wybitnie zasłużonym osobom nadać prawo obywatelstw honorowego, które na obdarzonego niem nie nakłada z tego tytułu osobnych obowiązków.

Art. 13.

Zadania gminy miejskiej w zakresie administracji publicznej (art. 1) są:

1) samorządowe, t. j. te samodzielnie i we własnym imieniu spełniane zadania, które niniejsza lub inne ustawy czynią przedmiotem obowiązkowej działalności gminy miejskiej, lub które gmina miejska, w braku prawnego zastrzerzenia ich innym związkom prawnopublicznym, uczyni dobrowolnie przedmiotem swojej działalności, jako nadające się do podniesienia gospodarczego i kulturalnego rozwoju swoich członków i ogólnego dobrobytu miasta;

2) zlecone, t. j. te gminie ustawami przekazane zadania państwowe, które ona spełnia jako organ wykonawczy Państwa.

Art. 14.

W ramach zakreślonych ustawami gminy miejskie mają prawo wydawania miejscowych przepisów prawnych na obszar miasta, zwanych statutami miejskimi (art. 59—63).

Art. 15.

Zadania swoje gminy miejskie spełniają zapomocą utworzonych w tym celu organów.

a) Organami temi są w miastach wykazanych w art. 3 niniejszej ustawy:

1) rada miejska, jako organ uchwalający i kontrolujący,

2) magistrat, jako organ zarządzający i wykonawczy.

b) Ustrój i zakres działania organów miejskich w mieście stołecznem Warszawie określony zostanie w osobnej ustawie.

c) Ustrój i zakres działania organów gminy miejskiej, będącej uzdrowiskiem o charakterze użyteczności publicznej, określają przepisy niniejszej ustawy oraz ustawy o uzdrowiskach z dnia 23 marca 1922 roku (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 254).

TYTUŁ II.

Rada miejska.

Art. 16.

Radnych wybierają członkowie gminy (art. 10). Radnych nie wiążą żadne instrukcje wyborców. Powinni oni w swej działalności, związanej z piastowanym mandatem, kierować się jedynie względami na dobro Państwa i miasta.

Art. 17.

W skład rady miejskiej wchodzi w poszczególnych gminach miejskich, zależnie od liczby mieszkańców, 12—120 radnych.

W szczególności składa się rada miejska w miastach liczących:

do 2.000 mieszkańców — z 12 radnych
od 2.000 do 5.000 mieszkańców — z 15 radnych
od 5.000 do 10.000 mieszkańców — z 21 radnych
od 10.000 do 25.000 mieszkańców — z 24 radnych
od 25.000 do 40.000 mieszkańców — z 30 radnych

od 40.000 do 50.000 mieszkańców — z 36 radnych
od 50.000 do 75.000 mieszkańców — z 42 radnych
od 75.000 do 100.000 mieszkańców — z 48 radnych
od 100.000 do 150.000 mieszkańców — z 60 radnych
w miastach: Lwów, Kraków, Poznań, Wilno—z 90 radnych, w Łodzi ze 100 radnych, w mieście st. Warszawie ze 120 radnych.

(Dla uzdrowisk o charakterże użyteczności publicznej liczbę ludności dla ustalenia liczby radnych powiększa się o 50%).

Co do liczby mieszkańców miarodajny jest ostatni powszechny spis ludności.

Art. 18.

Prawo wybierania do rady miejskiej ma, z wyjątkiem osób zostających w służbie wojskowej czynnej, każdy członek gminy miejskiej, bez różnicy płci, którzy w dniu zarządzenia wyborów ukończył 25 rok życia, i co do którego nie zachodzi żaden z wypadków pociągających za sobą utratę prawa wybierania w myśl ordynacji wyborczej do Sejmu.

Art. 19.

Zasady prawa wyborczego i sposób przeprowadzenia wyborów określa miejska ordynacja wyborcza.

Art. 20.

Prawo wybieralności do rady miejskiej ma każdy obywatel miasta, który w dniu zarządzenia wyborów liczy conajmniej 30 lat życia i włada językiem polskim w słowie i piśmie.

Podjęcie się obowiązków radnego jest dobrowolne. Zrzec się mandatu radnego po złożeniu przyrzeczenia (atr. 27) można tylko za zgodą rady miejskiej.

Art. 21.

Na radnego wybranym być nie może:

1) Kierownik i urzędnicy sprawujący nadzur nad gminą miejską.

2) Prokuratorzy, podprokuratorzy i policja państwowa.

Atr. 22.

Radny nie może równocześnie zajmować stanowiska urzędnika albo pracownika miejskiego.

Urzędnicy i pracownicy miejscy wybrani do rady miejskiej otrzymują z urzędu bezpłatny urlop na czas pozostawania w radzie.

Lata pracy, przebyte w charakterze radnego, liczą się do lat służby powyższych urzędników i pracowników miejskich.

Art. 23.

Radnych wybiera się na 6 lat. Wybrani sprawują swoje czynności, z wyjątkiem wypadku przewidzianego w art. 101, aż do objęcia ich przez następców.

Art. 24.

Radny podlega z samego prawa zawieszeniu w czynnościach związanych z piastowanym mandatem:

1) w przypadkach przewidzianych w art. 101 niniejszej ustawy, tudzież w wypadkach upadłości aż do ukończenia postępowania;

2) gdy wchodzi w stosunki prawne z gminą jako przedsiębiorca, dostawca lub dzierżawca, jego wspólnik lub stały pracownik, dopóki trwa wymieniony stosunek i dopóki rachunki zeń wynikające nie będą dostatecznie uregulowane.

Wyjątek stanowią stosunki prawne, wynikające z najmu pomieszczeń gminnych dla celów mieszkaniowych lub handlowo-przemysłowych oraz z dzierżawy drobnych parceli gminnych nie większych niż $^1/_2$ ha.

Art. 25.

Poza przypadkami przewidzianemi w artykule 22 p. a, 30 i 101, radny traci mandat:

1) wskutek odmowy złożenia przyrzeczenia radzieckiego (art. 27),

2) wskutek utraty prawa wybieralności,

3) wskutek pisemnego zrzeczenia się mandatu i po przyjęciu zrzeczenia ze strony rady miejskiej (art. 20).

Art. 26.

W miejsce radnego, który uległ zawieszeniu w czynnościach (art. 24), lub utracił mandat (art. 25), oraz na opró-

żnione przez śmierć miejsce radnego, przewodniczący rady miejskiej powoła kandydata z tej listy kandydatów, z której wybrany został odnośny radny, według zasad ustalonych w ordynacji wyborczej dla miast. Jeżeli lista kandydatów, z której ma być powołany zastępca, jest wyczerpana, rada miejska wybiera z pośród członków gminy, posiadających prawo wybieralności, bezwłocznie zastępce, większością głosów obecnych na posiedzeniu (art. 34).

W razie równości głosów rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego.

Zastępca radnego powołany, lub wybrany w miejsce radnego, który uległ zawieszeniu w czynnościach, sprawuje je do czasu ustania przyczyny zawieszenia, jednak nie dłużej, niż do końca bieżącego okresu wyborczego rady miejskiej. Do końca tego okresu piastuje również mandat radnego zastępca, powołany lub wybrany z innych przyczyn w czasie bieżącego sześciolecia.

Art. 27.

Radni składają do rąk przewodniczącego rady miejskiej przyrzeczenie, że będą gorliwie, sumiennie i zgodnie z ustawami spełniać obowiązki, związane z piastowaniem mandatu i kierować się dobrem Rzeczypospolitej Polskiej i interesem gminy.

Rotę przyżeczenia ustali rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych.

Art. 28.

Radni sprawują swe czynności bezpłatnie.

Radnym służy prawo żądania od gminy zwrotu wydatków, poniesionych w sprawach miasta wskutek zlecenia rady miejskiej.

Bliższe określenie wysokości i sposobu zwracania tych wydatków ustali rada miejska.

Art. 29.

Posiedzenia rady miejskiej zwołuje jej przewodniczący w miarę potrzeby, conajmniej jednak raz na dwa miesiące.

Rada miejska musi być nadto zwołana na żądanie przewodniczącego magistratu, tudzież na pisemny wniosek $1/4$ ustawowej liczby radnych, z podaniem przedmiotu obrad.

Zwołanie rady miejskiej, poza wypadkami nagłemi, nastąpić powinno conajmniej na dwa dni przed posiedzeniem za pomocą pisemnego zaproszenia z podaniem porządku obrad.

Art. 30.

Radni obowiązani są regularnie uczęszczać na posiedzenia rady miejskiej.

Radny, który bez usprawiedliwienia opuści trzy posiedzenia kolejno, traci mandat.

Art. 31.

Posiedzenia rady miejskiej są publiczne. Tajność obrad zarządza przewodniczący z własnej inicjatywy, na żądanie przewodniczącego magistratu, lub na skutek uchwały rady miejskiej na wniosek $1/5$ obecnych.

Posiedzenia rady miejskiej, których przedmiotem obrad jest budżet, sprawozdanie z wykonania budżetu, lub obciążenia gminy względnie jej mieszkańców, muszą być publiczne.

D. c. n.

Budżety miast powiatowych

i wydzielonych z powiatów Województwa Lubelskiego na 1924 r.

Ogólna ocena.

Budżety miast powiatowych Województwa Lubelskiego na 1924 rok w porównaniu do budżetów z okresu przedwojennego (na podstawie pracy Markowskiego) przedstawiają następujące cechy charakterystyczne:

1) Dochody zwyczajne wzrosły w 1924 roku w porównaniu do 1908 r. od 50% (Krasnystaw) do 400% (Puławy). W większości wypadków wzrost dochodów jest mniej więcej trzykrotny tej samej proporcji wzrosły wydatki, chociaż naogół wzrost wydatków zwyczajnych jest trochę słabszy, jak wzrost dochodów zwyczajnych zważywszy tę okoliczność, że większość miast przewiduje nadwyżkę dochodów zwyczajnych, obracając takową na pokrycie części preliminowanych wydatków nad-

zwyczajnych. Budżety tych miast porównane między sobą przed wojną i w 1924 roku wykazują różnicę daleko idące dla każdego okresu analizowanego. Przed wojną dochody wzrastały w poszczególnych miastach od 2,77 zł. do 10.64 zł, na głowę mieszkańca w 1924 r. od 7,48 zł. do 23,98 zł. Wydatki w 1908 r. od 2,11 zł. do 10,03 zł zaś w 1924 r. od 7,92 do 20,59 zł. Porównanie powyższe wykazuje, że chociaż skala różnic między miastami pozostała w dalszym ciągu znaczna, jednak zmieniły się przyczyny, powodujące te różnice. Przed wojną Krasnystaw z własnego majątku rolnego czerpał znaczny dochód i wydawał na potrzeby swoich mieszkańców, obecnie Lublin, czy Siedlce wydają więcej od Krasnegostawu, kiedy przed wojną te dwa miasta wydawały mniej, jednak doszły do powiększenia swoich dochodów drogą stopniowej rozbudowy życia samorządowego.

2) Powiększyły się w 1924 r. w porównaniu do 1908 r. dochody i wydatki nadzwyczajne, które przedstawiają się w niektórych preliminarzach bardzo poważnie. Lecz w większej części są one pierwszemi dopiero znamionami polityki inwestycyjnej, która będzie rozwinięta w latach następnych po otrzymaniu wpływów z długoterminowych pożyczek na inwestycje.

3) Dla ogólnej charakterystyki należy nadmienić, że procent wydatków personalnych wzrósł w 1924 r. w porównaniu ze stosunkami przedwojennemi. Jeden Tomaszów wydaje na personel swój mniej, jak przed wojną, inne zaś miasta wydają na ten cel dwa razy tyle jak przed wojną, w stosunku do całego budżetu. Wzrost wydatków personalnych wskazuje na powiększenie agend miejskich, dla których należało powiększyć personel miejski. Agendy te polegają na otwieraniu przedsiębiorstw miejskich oraz na rozszerzonym zakresie działania, w dziedzinie zdrowia publicznego, szkolnictwa i dobroczynności.

Charakterystyka dochodów.

Dla tej charakterystyki należy podzielić preliminowane sumy dochodów na następujęce grupy:

1) Dochód z majątku, z opłat za korzystan e z majątku miejskiego i z przedsiębiorstw.

2) Dochód z podatków i dodatków państwowych, z opłat i z podatków samodzielnych,

3) Inne dochody zwyczajne,

4) Dochody nadzwyczajne.

1.) Co się tyczy pierwszej grupy dochodów, to w porównaniu ze stosunkami przedwojennemi, dochód z majątku miejskiego i przedsiębiorstw w jednych miastach wzrósł w drugich zmniejszył się. Do miast I-ej kategorji zalicza się: Lublin, Siedlce, Zamość, Biała-Podlaska, Łuków, Puławy i Garwolin. Inne miasta mają obecnie mniejsze wpływy z majątku miejskiego i przedsiębiorstw w stosunku do wpływów przedwojenych. Objaśnienie tego faktu jest łatwe, gdyż w pierwszym rzędzie należy to objaśnić stabilizacją waluty, a następnie rozszerzeniem działu gospodarki miejskiej i przedsiębiorstw miejskich z jednoczesnem pociągnięciem do płacenia mieszkańców za świadczenia miejskich zakładów, wykonywujących czynności w interesie osób trzecich.

2.) Podatki, opłaty i dodatki do państw. podatków wszędzie są pobierane na podstawie Ustawy z dn. 11 VIII 1923 r., jednak sumy preliminowane nie pozwalają jeszcze ocenić wszystkich wpływów z tego źródła, gdyż miasta nie posiadają dostatecznej praktyki dla określenia dochodu z poszczególnych źródeł. Zaznaczyć należy że nawet wprowadzona Ustawa o tymczasowem urególowaniu finansów komunalnych nie pozwala miastom osiągnąć dochodów w takiej skali, w jakiej miasta otrzymywały wpływy z podatków i opłat przed wojną.

3.) Wpływy z innych źródeł nie grają poważnej roli, dochody zaś nadzwyczajne, pomieszczane w preliminarzach, są przeważnie natury papierowej i rzadko w którym mieście w takiej wysokości wpłyną, jak je przewidywano w budżecie. Pochodzą one z podatków inwestycyjnych, zasiłków od

Skarbu Państwa, ewentualnie z nadwyżki budżetu zwyczajnego.

Charakterystyka wydatków.

Dla charakterystyki wydatków jest trudno porównać budżet z 1924 roku z budżetem przedwojennym, albowiem w preliminarzu na 1924 rok znaczne sumy przypadają na wydatki nadzwyczajne, które z tego tytułu w szeregu wydatków przedstawiają poważną cechę. Sumy zaś nadzwyczajne przed wojną rzadko się spotykają. Dla innych działów gospodarki miejskiej porównanie nie da żadnych wyników, gdyż różnicę między miastami są znaczne przy wykonywaniu poszczególnych zadań i jedne miasta utrzymują straż ogniową we własnym zarządzie. inne udzielają zapomóg strażom ochotniczym, jedne mają szpitale, inne pokrywają tylko koszta kuracyjne za niezamożnych chorych, są miasta, które prowadzą opiekę przytułkową, są i takie, które udzielają nieznacznych subwencji T-wom Dobrocz. Prywatnym. e. t. c.

Wydatki na administrację rosną od 11,56% (Siedlce) do 41,35% (Lubartów) na utrzymanie majątku i przedsiębiorstw miejskich od 1,28% (Hrubieszów) do 27,39% (Siedlce). Na utrzymanie miasta w porządku od 3,98% (Siedlce) do 21,84% (Chełm) na zdrowotność i szpitale od 1,64% (Hrubieszów) do 16,55% (Siedlce) na szkolnictwo od 2,98% (Tomaszów) do 11.90% (Garwolin), na dobroczynność od 0,27% (Tamaszów) do 7,67% (Lublin) na Straż Ogniową od 0 18% (Tomaszów) do 5,60% (Siedlce), wydatki nadzwyczajne od 2,49% (Puławy), do 60,66% (Krasnystaw).

Wnioski.

Za analizy budżetów za 1924 rok możnaby wyciągnąć tylko wnioski ogólne albowiem niedokładny materjał, jakim są niesystematycznie ułożone budżety, nie pozwala wniknąć w szczegóły gospodarki miejskiej. Można powiedzieć, że poszczególne miasta źle umieszczają w budżecie niektóre pozycje: powiększają fikcyjne wydatki, gdy mają nadwyżkę dochodów nie ustalają dobrze wysokości kredytów dochodowych i rozchodowych, nie starają się o to, aby zakłady i przedsiębiorstwa dawały zysk, ewentualnie bilansowały się i t. d.

Należy dążyć do ujednostajnienia gospodarki miejskiej

1) Przez zastosowanie jednego szematu budżetu i przez opracowanie instrukcji obowiązującej dla budżetu i dla ustalenia kredytów dochodowych i rozchodowych.

2) Przez unormowanie płac, rang, kwalifikacji i atrybucji personelu miejskiego,

3) Przez wydanie rozporządzeń co do zasad gospodarki w poszczególnycz działach, w działach pracy samorządowej, czy to w poszczególnych zakładach i przedsiębiorstwach miejskich,

4) Przez zobowiązanie miast do prowadzenia księgi inwentarza miejskiego i do poprawienia rachunkowości miejskiej w tym sensie, aby ona mogła dawać bilans majątku miejskiego, odpowiadający rzeczywistości, a oprócz tego ułatwiała kontrolę kredytów budżetowych

Usystematyzowanie **gospodarki** miejskiej w wyniku swoim doprowadzi do wyeliminowania rzeczy nieprodukcyjnych, zbędnych i kosztownych i będzie w tym sensie racjonalnie przeprowadzonym planem oszczędnościowym.

R. Ślaski.

Treść № 22—23.

Wydawnictwo Zarządu miasta Lublina. — — Redaktor **L. Radliński.**

Drukarnia Magistratu m. Lublina.

Zestawienie

porównawcze dochodów 1908—1924 roku.

№ p.	Nazwy miast	Liczba ludności		Dochody z majątku miejskiego, z opłat za korzystanie z majątku miejskiego i z przedsiębiorstw miejskich						Dochody z podatków, z dodatków do podatków państwowych i z podatków samodzielnych						Inne dochody zwyczajne						Dodchody nadzwyczajne (Inwestycyjne)						Razem dochodów									
		w/g spisu w r. 1908	w/g spisu w r. 1924	w 1908 r.			w 1924 r.			w 1908 r.			w 1924 r.			w 1908 r.			w 1924 r.			w 1908 r.			w 1924 r.			w 1908 r.					w 1924 r.				
				Suma i procent do całego budżetu																								Suma			Na głowę		Suma			Na głowę	
				Zł.	gr.	%	Zł.	gr.	%	Zł.	gr.	%	Zł.	gr.	%	Zł.	gr.	%	Zł.	gr.	%	Zł.	gr.	%	Zł.	gr.	%	Zł.	gr.	%	Zł.	gr.	Zł.	gr.	%	Zł.	gr.
1	Lublin	62394	96723	128253	83	24,87	818089	50	27,88	332107	36	64,39	1341944	—	45,72	15217	62	2,95	158894	—	5,42	40154	96	7,79	615938	30	20,98	515733	77	100	8	25	2934865	80	100	30	34
2	Siedlce	25432	30536	42103	97	23,79	403021	—	58,—	111246	68	62,87	290361	—	42,—	914	53	0,52	—	—	—	22678	79	12,83	—	—	—	176943	97	100	6	94	693382	—	100	22	70
3	Chełm	21794	23219	32086	25	33,54	67019	—	21,47	62654	81	65,49	215141	—	68,92	502	74	0,52	—	—	—	429	59	0,45	30000	—	9,61	95673	39	100	4	65	312160	—	100	13	44
4	Zamość	14010	19023	66818	32	56,80	246039	—	33,22	50607	11	43,03	185227	—	25,01	87	78	0,07	11508	—	1,55	121	30	0,10	297923	—	40,22	117634	51	100	8	38	740697	—	100	38	94
5	Biała Podlaska	13350	12943	6923	45	18,07	34154	70	35,29	31380	23	81,88	62420	90	64,50	21	28	0,05	60	45	0,06	—	—	—	—	—	—	38324	96	100	2	87	96776	05	100	7	48
6	Łuków	10348	12571	10987	85	23,80	46885	—	38,20	30758	56	66,62	74660	—	60,84	40	04	0,09	1175	—	0,96	4380	57	9,49	—	—	—	46167	02	100	4	47	122720	—	100	9	76
7	Hrubieszów	14614	9598	21511	50	33,30	9876	48	4,45	42022	57	65,05	75590	—	34,04	4	18	0,01	11600	—	5 22	1060	91	1,64	125000	—	56,29	64599	16	100	4	42	222066	—	100	23	14
8	Węgrów	12102	8522	7419	48	37,96	3045	—	7,98	12043	23	61,60	35139	58	92,02	85	20	0,44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19547	91	100	1	62	38184	58	100	4	48
9	Sokołów	10644	8055	10248	55	23,37	22870	—	47,81	20009	29	45,62	24706	06	51,64	63	85	0,14	265	16	0,55	13535	41	30,87	—	—	—	43857	10	100	4	15	47841	22	100	5	93
10	Krasnystaw	8245	7874	66998	14	75,76	38472	—	33,60	20822	85	23,55	74450	—	65,—	146	12	0,16	1600	—	1,40	465	77	0,53	—	—	—	88432	88	100	10	69	14522	—	100	14	55
11	Puławy	9298	7205	6426	91	24,13	21000	—	27,61	20182	38	75,80	54700	—	71,92	17	29	0,07	10	—	0,01	—	—	—	—	—	—	26626	58	100	2	87	76062	20	100	10	56
12	Tomaszów	8902	7125	12669	02	33,76	9583	—	8,79	24306	47	64,76	43340	—	39,75	21	17	0,06	511	40	0.46	532	—	1,42	55400	—	50,81	37528	66	100	4	19	109044	—	100	15	30
13	Janów Lubelski	6774	6426	11295	69	38,94	brak		danych	17372	06	59,88	brak		danych	345	64	1.18	brak		danych	—	—	—	brak		danych	29013	39	100	4	28	brak		dany	ch	
14	Włodawa	8805	6263	9990	72	42.92	10235	—	16,73	12118	11	52,08	50119	—	81,94	84	—	0,36	813	45	1,33	1078	76	4,64	—	—	—	23271	59	100	2	63	61167	45	100	9	77
15	Lubartów	8196	6102	5735	65	25,17	6845	15	8,76	17041	32	74,83	37883	79	48,50	—	—	—	368	—	0 47	—	—	—	(deficyt) 32798	36	41,99	22776	97	100	2	77	78110	02	100	12	80
16	Biłgoraj	6889	5605	13747	07	41,12	brak		danych	19544	14	58,47	brak		danych	137	41	0,41	brak		danych	—	—	—	brak		danych	33428	62	100	4	84	brak		dany	ch	
17	Garwolin	4690	5083	6800	72	30,34	24202	—	43,45	13767	65	61,42	27120	—	48,28	112	41	0,50	2158		3,83	1734	32	7,74	2500	—	4,44	22415	10	100	4	20	55980	—	100	10	99
18	Janów Podlaski	brak	danych	b	r	a k	d a n	y	c h			b	r	a	k	d a n	y	c h							brak		danych				brak		danych				
19	Radzyń	6364	brak danych	3426	64	117,57	brak		danych	16070	84	82,38	brak		danych	10	22	0,05	brak		danych	—	—	—	brak		danych	19507	70	100	3	06	brak		dany	ch	

Zestawienie

porównawcze wydatków 1908—1924 roku.

№ p.	Nazwy miast	Liczba ludności		Wydatki na administrację (Rada Miejska, personel biurowy, wydatki na pobór podatków na utrzymanie biur)						Wydatki na utrzymanie majątku miejskiego i przedsiębiorstw miejskich					
		w/g spisu w r. 1908	w/g spisu w r. 1921	w 1908 r.			w 1924 r.			w 1908 r.			w 1924 r.		
				S u m a i p r o c e n t d o c a ł e g o											
				Zł.	gr.	%	Zł.	gr.	%	Zł.	gr.	%	Zł.	gr.	%
1	Lublin	62394	96723	85348	66	18,18	420570	—	14,33	25617	74	5,67	612555	—	20,87
2	Siedlce	25432	30536	35706	35	18,03	80166	—	11,56	28480	43	14,38	193431	—	27,90
3	Chełm	21794	23219	27632	43	28,55	64924	—	20,80	3029	82	3,13	12131	—	3,89
4	Zamość	14010	19023	17813	91	13,52	68492	—	9,25	8981	89	6,82	164565	—	22,22
5	Biała Podlaska	13350	12943	13712	43	35,82	22040	—	22,77	864	58	2,26	20435	—	21,12
6	Łuków	10348	12571	12135	43	26,06	31876	—	26,—	844	63	1,86	7275	—	5,92
7	Hrubieszów	14614	9598	12852	35	19,63	40418	08	18,21	1548	20	2,37	2848	27	1,28
8	Węgrów	12102	8522	10119	76	36,94	14904	48	39,04	2710	67	9,90	6220	50	16,28
9	Sokołów	10644	8055	10964	31	34,10	12921	09	27,01	420	84	1,29	4611	—	9,64
10	Krasnystaw	8245	7874	15109	36	18,15	33697	—	29,68	27664	51	33,24	10805	—	9,52
11	Puławy	9298	7205	10977	02	44,51	24881	10	32,71	266	—	1,08	6236	70	8,20
12	Tomaszów	8902	7125	11473	43	34,73	12777	—	11,72	307	49	0,93	13654	—	12,52
13	Janów Lubelski	6774	6426	8009	61	36,17	brak		danych	817	44	3,69	brak		danych
14	Włodawa	8805	6263	7770	10	36,24	24775	20	40 50	838	88	3,91	5927	65	9,69
15	Lubartów	8196	6102	9666	04	52,84	32299	15	41,35	565	38	3,09	5773	20	7 39
16	Biłgoraj	6889	7605	9619	92	28,74	brak		danych	1019	31	2,98	brak		danych
17	Garwolin	4690	5083	8666	95	36,29	19224	—	34,35	136	72	0,57	2751	—	4,90
18	Janów Podlaski	brak	danych	b r	a	k d	a n y	c	h	b	r	a	k		
19	Radzyń	6364	brak danych	5893	12	30,83	brak		danych	1151	27	6,03	brak		danych

№ p.	Nazwy miast	Wydatki na utrzymanie miasta w porządku (bruki, czyszczenie miasta, skwery i ogrody)						Na zdrowotność i szpitalnictwo					
		w 1908 r.			w 1924 r.			w 1908 r.			w 1924 r.		
		Zł.	gr.	%	Zł.	gr.	%	Zł.	gr.	%	Zł.	gr.	%
1	Lublin	103437	13	22,88	230236	—	7,84	16225	07	3,59	73805	—	2,52
2	Siedlce	63907	59	32,27	27397	—	3,98	16254	44	8,21	114727	—	16,55
3	Chełm	21628	51	22,34	68174	—	21,84	2827	05	2,92	32791	—	10,50
4	Zamość	37426	09	28,40	148589	—	20,06	2657	31	2,02	6860	—	0,93
5	Biała Podlaska	7204	64	18,82	29075	—	30,05	1609	30	4,16	6862	—	7 04
6	Łuków	9629	87	20,68	19175	—	15,62	1618	77	3,47	10120	—	8,25
7	Hrubieszów	26476	23	40,42	14095	51	6,31	1149	12	1,75	3650	—	1,64
8	Węgrów	4672	82	17,06	11842	60	31,02	1036	28	3,78	—	—	—
9	Sokołów	7478	24	23,26	8634	—	18,03	126	35	0,40	—	—	—
10	Krasnystaw	7323	03	8,80	17778	—	15,66	2659	34	3,20	5353	—	4,71
11	Puławy	7394	80	29,98	9433	30	12,40	182	21	0.74	7520	—	9,89
12	Tomaszów	2308	37	6,99	17169	—	15,75	1944	25	5,89	2710	—	2,49
13	Janów Lubelski	1760	20	7,95	brak		danych	671	65	3,03	brak	—	danych
14	Włodawa	2259	26	10,54	8480	—	13,87	239	40	1,12	9300	—	15,21
15	Lubartów	699	58	3,82	4593	50	5,88	367	08	2,01	2019	14	2,58
16	Biłgoraj	4243	66	12,46	brak		danych	1612	49	4,74	brak		danych
17	Garwolin	3109	54	13,02	4290		7,68	875	38	3,67	2980	—	5,32
18	Janów Podlaski	d	a	n y c h						b	r a	k	
19	Radzyń	1787	84	9,35	brak		danych	250	71	1,31	brak		danych

№ p.	Nazwy miast	Na szkolnictwo i cele kulturalne						Na dobroczynność					
		w 1908 r.			w 1924 r.			w 1908 r.			w 1924 r.		
		Zł.	gr.	%	Zł.	gr.	%	Zł.	gr.	%	Zł.	gr.	%
1	Lublin	53865	08	11.91	171986	—	5,86	21228	77	4,70	225229	—	7,67
2	Siedlce	8714	19	4,40	62508	—	9,01	2384	26	1,20	52915	—	7,62
3	Chełm	2873	33	2,97	32920	—	10,55	1751	21	1,81	14850	—	4,76
4	Zamość	16212	09	12,30	27811	—	3,75	8590	55	6,52	10318	—	1,39
5	Biała Podlaska	1859	39	4,89	8913	—	9.20	1493	19	3,88	400	—	0,41
6	Łuków	9324	15	20,02	9089	—	7,40	1490	50	1,05	100	—	0,09
7	Hrubieszów	9947	97	15,18	12600	—	5,68	2852	11	4,35	5000	—	2,26
8	Węgrów	1659	71	6,06	3217	—	8,42	1342	—	4,91	200	—	0,52
9	Sokołów	3128	56	9,73	8802	—	18,40	2003	38	6,23	1958	78	4,09
10	Krasnystaw	10415	10	12,51	11832	—	10,42	1827	85	2,20	3436	—	3,03
11	Puławy	1244	88	5,05	6486	30	8,53	1721	02	6,98	500	—	0,66
12	Tomaszów	8709	43	26,37	3253	—	2,98	797	68	2,41	300	—	0,27
13	Janów Lubelski	5300	50	23,93	brak		danych	1616	46	7,30	brak		danych
14	Włodawa	2754	80	12,85	8229	35	13,45	1481	25	6,90	—	—	—
15	Lubartów	1752	94	9,58	4164	—	5,35	1031	65	5,64	—	—	—
16	Biłgoraj	3481	89	10,22	brak		danych	3232	33	9,49	brak		danych
17	Garwolin	1688	09	7,07	6660		11,90	229	16	0,96	360	—	0,60
18	Janów Podlaski	d a n	y	c h		—				b	r	a	k
19	Radzyń	2360	27	12,35	brak		danych	221	66	1,16	brak		danych

Na Straż Ogniową						Na cele Państwowe						Inne wydatki zwyczajne						Wydatki nadzwyczajne (Inwestycyjne)						Razem wydatków										Wydatki personalne						
w 1908 r.			w 1924 r.			w 1908 r.			w 1924 r.			w 1908 r.			w 1924 r.			w 1908 r.			w 1924 r.			w 1908 r.					w 1924 r.					w 1908 r.			w 1924 r.			
budżetu. Suma i procent do całego budżetu.																								Suma			Na głowę		Suma			Na głowę		Suma		% do całego budżetu	Suma		Ilość osób	% do całego budżetu
Zł.	gr.	%	Zł.	gr.	%	Zł.	gr.	%	Zł.	gr.	%	Zł.	gr.	%	Zł.	gr.	%	Zł.	gr.	%	Zł.	gr.	%	Zł.	gr.	%	Zł.	gr.	Zł.	gr.	%	Zł.	gr.	Zł.	gr.		Zł.	gr.		
54153	82	11,98	92245	—	3,14	71417	83	15,80	154030	80	5,25	16069	86	3,55	11105	—	0,38	4696	79	1,04	943104	—	32,14	452060	75	100	7	26	2934865	80	100	30	34	62032	72	13,72	765720	—	358	26,08
23735	89	11,99	38923	—	5,60	14635	98	7,38	27430	—	3,98	1849	68	0,93	35336	—	5,10	2386	87	1,21	60529	—	9,—	198055	68	100	7	82	693382	—	100	22	70	29133	73	14,66	212566	—	157	30,65
17333	25	17,91	15450	—	4,95	7745	31	8,—	10200	—	3,26	11975	99	12,37	4720	—	1,51	—	—	—	56000	—	17,94	96796	90	100	4	39	312160	—	100	23	44	20548	50	21,22	103512	—	53	33,16
957	60	0,72	7518	—	1,02	2955	29	2,25	12776	—	1,72	34698	24	26,33	4964	—	0,67	1503	46	1,12	288804	—	38,99	131796	43	100	9	39	740697	—	100	38	94	13497	90	10,24	123502	—	77	16,67
3630	90	9,49	1250	—	1,24	4693	14	12,28	1175	—	1,21	2101	40	5,48	6126	05	6,34	1118	48	2,92	500	—	0,52	28287	45	100	2	82	96776	05	100	7	48	11336	20	29,62	24197	—		25,—
4335	80	9,31	2350	—	1,90	3703	04	7,95	5774	—	4,70	3092	76	6,65	11951	—	9,74	1391	31	2,99	25010	—	20.38	46566	26	100	4	52	122720	—	100	9	76	9427	97	20,24	37655	—	30	30,68
7287	47	11,12	750	—	0,34	2438	42	3,72	250	—	0,12	833	25	1,27	7754	62	3,50	126	72	0,19	134700	—	60,66	65511	21	100	4	47	222066	—	100	23	14	8924	30	13 63	37151	80		16,73
538	06	1,97	—	—	—	2621	78	9,57	—	—	—	1316	09	4,81	1200	—	3,15	1376	20	5,02	600	—	1,57	27393	37	100	2	23	38184	58	100	4	48	7267	12	26,53	14904	48	10	39,04
2818	91	8,77	1100	—	2,30	3021	47	9,40	6980	35	14,59	1656	70	5,15	1100	—	2,30	534	66	1,67	1734	-	3,64	32153	42	100	3	03	47841	22	100	5	93	8225	54	25,58	12921	09	11	27,01
9212	96	11,97	120	—	0,10	2842	05	3 42	4265	—	3,75	5994	92	7,20	23418	—	20,64	186	60	0,22	2828	—	2,49	83235	72	100	10	06	113522	—	100	14	55	10469	63	12,58	46338	—	43	40,82
95	76	0,39	1460	—	1,92	567	01	2,30	1380	—	1,81	1618	—	6,56	15664	80	20,59	595	76	2,41	2500	—	3,29	24662	46	100	2	60	76062	20	100	10	56	7075	60	28,70	30601	10	21	40,20
1504	39	4,56	200	—	0,18	3139	44	9,50	1588	—	1,45	2129	70	6,45	1993	—	1,83	718	20	2,17	55400	—	50,81	33032	36	100	3	67	109044	—	100	15	30	8742	62	26,46	21828	—	41	20,01
329	84	1,48	brak		danych	2628	08	11,87	brak		danych	902	14	4,07	brak		danych	112	38	0,51	brak		danych	22148	31	100	3	38	brak		danych			6184	50	27,92	brak		danych	
266	—	1,25	1000	—	1,64	2746	77	12,80	2389	—	3,91	1946	20	9.07	966	25	1,57	1141	78	5,32	100	—	0,16	21444	44	100	2	47	61167	45	100	9	77	6072	09	28,32	24772	20	7	40,50
395	30	2,16	9000	—	11,51	2134	57	11,68	4084	—	5,23	1499	81	8,20	977	03	1,25	179	60	0,98	15200	—	19,46	18291	95	100	2	21	78110	02	100	12	80	7549	77	41,27	35896	55	19	45,95
132	76	0,39	brak		danych	2783	16	8,17	brak		danych	7941	56	23,31	brak		danych	—	—	—	brak		danych	34067	07	100	4	89	brak		danych			6620	74	19,44	brak		danych	
3679	98	15,41	640	—	1,15	3104	62	13,—	2070	—	3,70	665	—	2,79	1005	—	1,80	1724	69	7,22	16000	—	28,60	23880	13	100	5	10	55980	—	100	10	99	6022	24	25,22	20470	—		36,50
d a		n	c h					b	r	a	k	d	a	n	y	c	h			b	r	a	k		d	a	n	y	c	h						brak	danych			
2167	90	11,31	brak		danych	2549	96	13,34	brak		danych	2734	96	14,32	brak		danych	—	—	—	brak		danych	19117	69	100	2	93	brak		danych			4434	09	23,19	brak		danych	